

Univerzita Karlova
s hlubokým zármutkem oznamuje,
že dne 3. prosince 2017
zemřel ve věku 87 let
emeritní profesor

prof. PhDr. Josef Petráň, CSc., dr. h. c.

Josef Petráň se narodil 23. srpna 1930 v Ouběnicích. V letech 1949–1953 vystudoval obory dějepis – český jazyk na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, kde také následně působil jako odborný asistent katedry československých dějin. Jeho pozornost zprvu patřila starším českým hospodářským a sociálním dějinám. Publikoval mimo jiné monografie *Zemědělská výroba v Čechách ve druhé polovině 16. a na počátku 17. století* (1963) a *Poddaný lid v Čechách na prahu třicetileté války* (1964), jež se staly základem pro jeho habilitaci. K problematice českého venkova v minulosti se opakovaně vracel, ať už máme na mysli selské povstání roku 1775, zpracované v odborných monografiích i popularizační knížce, nebo komplexně pojaté dějiny rodné obce, považované za vzorovou regionální monografii (*Dějiny českého venkova v příběhu Ouběnic*, 2011). Ojedinelým počinem jsou také čtyřsvazkové *Dějiny hmotné kultury* (1985–1998), na nichž spolupracoval se svou ženou doc. PhDr. Lydií Petráňovou, CSc., a dalšími odborníky. Široký čtenářský ohlas si našla zejména opakovaně vydávaná *Staroměstská exekuce* (poprvé 1972). Během normalizace patřil Josef Petráň mezi studenty oblíbené, ale jinak pouze trpěné pedagogů fakulty, kteří nemohli počítat s dalším postupem, přestože jeho odborné renomé doma i v zahraničí rostlo.

Záhy se Josef Petráň začal zabývat také dějinami vlastní *alma mater*. V tomto směru vrcholil jeho zájem v redigování a spoluautorství čtyřsvazkových *Dějin Univerzity Karlovy* (1995–1998) a v monumentálním díle *Filozofové dělají revoluci* (2014) o dějinách Filozofické fakulty v letech 1948–1990; v současné době je v tisku jeho poslední monografie věnovaná tématu čestných doktorátů udílených na Univerzitě Karlově.

Děni na sklonku roku 1989 se činně účastnil a v následujícím desetiletí patřil mezi přední osobnosti Univerzity Karlovy. V roce 1990 byl jmenován profesorem, působil také jako prorektor pro studium a záležitosti studentů (1990–1998) a velký díl organizační práce odvedl během příprav jubilea Univerzity Karlovy v roce 1998. Souviselo s tím i jeho úspěšné působení na postu ředitele Ústavu dějin a archivu Univerzity Karlovy (1992–2005).

Za odbornou, pedagogickou i organizační činnost se profesor Petráň dočkal řady uznání, mj. Jubilejní medaile Univerzity Karlovy (1998), ocenění Blanický rytíř (2002), čestného doktorátu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (2005), medaile Za zásluhy o stát v oblasti vědy, výchovy a školství (2008), ceny Univerzity Karlovy za prezentaci (2011) nebo čestného členství České archivní společnosti (2015).

Profesor Josef Petráň formoval několik generací studentů od padesátých let minulého století až do současnosti. Jeho odchod je velkou ztrátou pro celou akademickou obec i veřejnost, zejména ale pro jeho žáky, kolegy a čtenáře.

Rozloučení proběhne v rodinném kruhu
v kostele sv. Markéty v Ouběnicích
ve čtvrtek 7. 12. 2017 ve 13 hodin.

Akademická obec se s profesorem Petráňem rozloučí
na slavnostním zasedání počátkem roku 2018.